

Oponentský posudek na doktorskou práci Mgr. Filipa Susy

Název disertační práce: Učení Karla Bartha o ospravedlnění

Autor disertační práce: Mgr. Filip Susa

Oponent disertační práce: prof. Dr. Josef Dolista, Ph.D., Th.D., vedoucí katedry společenských věd na Vysoké škole evropských a regionálních studií, o.p.s., Žižkova 6, 370 01 České Budějovice; Teologická fakulta Poznaň, katedra fundamentální teologie

Datum: 1.06.2006

1. Věcná stránka disertační práce:

Disertační práce je členěna na 5 základních kapitol; první kapitola je uvedením do celé práce. Přislíbený cíl práce byl splněn: autor pojednal ve své disertaci teologické aspekty Barthovy teologie v nauce o ospravedlnění a prezentoval diskuzi, která se vede mezi katolickými a protestantskými teology. V úvodu práce není zmíněna zvolená metoda práce a zhodnocení výběru bibliografie. Disertační práce předkládá logické sestavení jednotlivých kapitol a vhodně členěnou bibliografii.

Mgr. Susa prokázal ve své práci výborné znalosti ekumenické problematiky v tématu ospravedlnění a studií katolických a protestantských teologů. Cennými jsou jeho poznatky z vedených diskuzí v minulosti (Augustin, Tridentský koncil) i v současnosti vybraných teologů z jednotlivých církví. Historický exkurs je také cenný a především soudobá interpretace Tridentského koncilu v nauce o ospravedlnění.

Není pochyb o tom, že obsah disertační práce je vhodně volen a významná tvrzení jsou podložena poznámkovým aparátem, celkem je uvedeno 828 poznámek. Disertační práce však nepojednává sporná témata, které stojí mimo tzv. základní (otevřený) ekumenický souhlas. Konkrétně je míněno to, že nauka o ospravedlnění zasahuje v katolické nauce témata svátosti kněžství, pokání, biřmování, svátosti nemocných, dále vstupuje do oblasti spirituality, mimoliturgických úkonů zbožnosti a nauky o svátostinách. Ekumenický konsensus, který je v práci traktován, je velkým přínosem pro život církví, ale z katolické strany má svá omezení. F. Susa právem vycházel i z významných děl týkajících se vybraného tématu (např. řady

„Lehrverurteilungen – kirchentrennend?“), ale nepoukázal na ty aspekty, kde stále ekumenický konsensus není. Autor disertační práce sledoval převážně teologii v německé jazykové oblasti, téměř zcela vynechal české autory. Citovaný T. Machula není uveden v bibliografii na konci práce. Konkrétní poukazy na vysvětlování termínů „simul iustus et peccator“ a „sola fide“ jsou vhodně pojednány.

Autor F. Susa se plně věnoval badatelskému záměru a cíl práce byl splněn. Koncipování a zpracování disertační práce je přehledně a důkladně zpracováno. Přínos Barthovy teologie (s. 196-198) je správně formulován, ale oponentovi chybí formulace dalších podnětů pro období, které by dovršilo tzv. otevřený konsensus, kdy by byl tento konsensus uzavřen i v tématech, které nejsou dokončeny a kde nevládně ekumenický souhlas v otázce ospravedlnění.

2. Formální stránka habilitační práce:

Formální stránka habilitační práce splňuje standardní kritéria používaná v disertacích. Práce má 207 stran a text je opatřen poznámkovým aparátem. Odkazy na prameny a literaturu nevyužívají psaní kurzivem v poznámkovém aparátu. V ojedinělých případech se jedná spíše o vysvětlivky nebo drobný komentář. Poznámky slouží k identifikaci pramene, z něhož F. Susa čerpá nebo ke zpracovávané problematice poskytuje podpůrné bibliografické údaje nebo rozvíjí ideje, které uvedl v textu. Členění práce je přehledné, autor se nedopustil žádné gramatické chyby, jazykový styl je odborný. Vzhledem k tomu, že autor čerpal z pramenů převážně v německé jazykové oblasti, prezentace nauky o ospravedlnění v českém jazyku je bez zbytečných stylistických chyb a nejasností. Předložená literatura na konci práce je vhodně členěna. Částečně rušivě působí to, že autor necituje prameny v německém jazyce v poznámkovém aparátu, ale uvádí je česky a jedná se pravděpodobně o jeho překlady. Přitom latinské texty autor ponechává původní. Další drobné formální chyby lze nalézt (např. s. 87; 100;).

3. Závěr a doporučení:

Disertační práci s názvem „Učení Karla Bartla o ospravedlnění“ **hodnotím jako zdařilou a doporučuji její obhajobu.**

Otázky uchazeči:

1. Proč nevyužil texty autorů žijících v českém prostředí, kteří se daným tématem zabývají?
2. Výhledy v nauce o ospravedlnění do dalšího období nejsou příliš zohledněny. Lze se vyjádřit konkrétně s dopadem na ekumenické úsilí církví?

prof. J. P. M. Ta